

Behövs skönlitteraturen på biblioteken?

Författare, kritiker, litteraturvetare och bibliotekarier går samman för att stärka skönlitteraturen på folkbiblioteken!

Skönlitteraturens ställning på folkbiblioteken har på många sätt försvårats under de senaste 10-15 åren, samtidigt som försäljningen av skönlitterär kvalitetspocket har ökat. Det litteraturpedagogiska arbetet på folkbiblioteken har kommit i skymundan för en nödvändig teknikutveckling och för en prioritering av uppgiften att komplettera universitet och annan vuxenutbildning. Detta upprop vill fästa uppmärksamhet på att det inte bör finnas någon motsättning mellan teknikutveckling och ett målmedvetet arbete med skönlitteraturen.

Förmedling av skönlitteraturen en basuppgift på folkbiblioteken?

Bibliotekariernas utbildning bör vara garanten för att folkbiblioteken kan erbjuda ett kvalitetsurval med långsiktighet. De universitet och högskolor som utbildar folkbibliotekarier skall självklart kunna erbjuda grund- och fortbildningskurser i modern skönlitteratur och litteraturförmedling, i likhet med andra nordiska lärosäten. Det kan de inte idag. Varken statliga föreskrifter eller pedagogiska läroplaner kan ersätta bibliotekariernas kompetens. Här behövs kunniga och självständiga bibliotekarier som, i diskussionen med låntagarna, kan stå för bibliotekets urval.

Lyhördhet gentemot låntagarna är självklart bättre än att bibliotekarien blir betraktad som en "litterär besserwisser", men om tilltron till bibliotekariens skönlitterära kompetens försvinner blir det svårt att verka litteraturförmedlande. Folkbibliotekens skönlitterära bokbestånd bör rimligtvis spegla den skönlitteratur som skapas i samhället med tonvikt på den litteratur som kan tänkas vara intressant också i framtiden. Därför är det viktigt att folkbiblioteken har en plan också för inköpen av skönlitteratur som utgår från en ambition att stödja de läsandes möjligheter att orientera sig i klassisk och samtida skönlitteratur. Det är i detta sammanhang som diskussioner om folkbibliotekens litteraturförmedlande uppgifter, skönlitterära bestånd och behov av specialistkompetens förts under senare år. Folkbiblioteken som liksom skolorna är samhällsfinansierade borde rimligtvis kunna ansvara för en *långsiktighet och en hög kvalitetsnivå på arbetet med skönlitteraturen.*

Författare, kritiker, litteraturvetare och bibliotekarier är viktiga för att tydliggöra skönlitteraturens betydelse!

Mot bakgrund av vad som sägs ovan vill Svensk Biblioteks förening, Sveriges Författarförbund och Svenska Akademiens Nobelbibliotek initiera ett öppet nätverk av författare, litteraturkritiker, litteraturvetare och bibliotekarier som en plattform för att stärka skönlitteraturens ställning på folkbiblioteken i landet.

Vi vill i första hand driva tre frågor:

- **Litteraturförmedling** – söka påverka de universitet/högskolor som har utbildning i biblioteks- och informationsvetenskap att införa litteraturförmedling som ett led i grundutbildning och fortbildning av bibliotekarier.
- **Litterära träffar för yrkesutövande inom litteraturområdet** – skapa större förståelse för arbetet med skönlitteratur på folkbiblioteken, stödja bibliotekarier som utvecklar sitt arbete med skönlitteraturen och vidga dialogen mellan yrkesutövande inom litteraturområdet.
- **Folkbibliotekens bokbestånd** – skapa breda diskussioner kring folkbibliotekens skönlitterära bestånd och urvalsprinciper med utgångspunkt i första hand i samtal lokalt och regionalt mellan intresserade bibliotekarier, författare, kritiker och litteraturvetare.

Stockholm 19 september 2006

Niclas Lindberg

Svensk Biblioteks förening

Mats Söderlund

Sveriges Författarförbund

Lars Rydquist

Svenska Akademiens Nobelbibliotek

NÄFS – Nätverket för skönlitteratur på biblioteken

Kontaktpersoner:

Lotta Aleman, bibliotekarie, lotta.aleman@kultur.stockholm.se

Gunnel Arvidson Nilsson, bibliotekarie, gunnel.arvidson.nilsson@danderyd.se

Annina Rabe, litteraturkritiker, annina.rabe@swipnet.se

Jan Ristarp, översättare, jan-ristarp@bredband.net

Lars Rydquist, bibliotekarie, lars.rydquist@svenskaakademien.se

Oline Stig, författare, oline.stig@telia.com

Petra Söderlund, docent i litteraturvetenskap, petra.soderlund@littvet.uu.se